

Ulves adfærd nær bebyggelse

Notat fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi

Dato: 13. maj 2015

Aksel Bo Madsen & Liselotte Wesley Andersen

Institut for Bioscience

Rekvirent:
Naturstyrelsen
Antal sider: 4

Faglig kommentering:
Morten Elmeros
Kvalitetssikring, centret:
Jesper R. Fredshavn

AARHUS
UNIVERSITET

DCE - NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI

Tel.: +45 8715 0000
E-mail: dce@au.dk
<http://dce.au.dk>

Indhold

1. Baggrund	3
2. Svar på konkrete spørgsmål	3
3. Referencer	4

1. Baggrund

Naturstyrelsen (NST) har i e-mail af 11. maj 2015 anmodet Aarhus Universitet (AU) om at udarbejde et notat omhandlende ulvens farlighed over for mennesker.

Henvendelsen sker på baggrund af følgende:

1. NST har fået spørgsmål fra bekymrede borgere der har observeret en ulv i Viborg by. De ønsker svar på om ulven er til fare for mennesker.
2. NST ønsker svar på om det kan betegnes som unaturlig adfærd, at der observeres strejfende ulv i eller i nærheden af byer.
3. Desuden ønskes en forklaring på, hvorfor ulv fra tid til anden observeres i eller i nærheden af byer.

2. Svar på konkrete spørgsmål

DCE har tidligere leveret et notat til NST med titlen: 'Vilde ulves farlighed overfor mennesker' (Desholm 2013). Set i lyset af den meget korte svarfrist er svar på ovennævnte delvist sket på baggrund af dette notat samt en opdatering på internettet.

Ad. 1.

DCE er ikke bekendt med, at der foreligger dokumenterede tilfælde af ulv i Viborg, og det er heller ikke lykkedes ved en søgning på internettet at få dette bekræftet. For god ordens skyld skal det nævnes, at episoden fra Viborg ej heller er dokumenteret overfor Naturstyrelsen jf. e-mail af 12/5 -2015.

Dokumenterede ulvangreb på mennesker fra hele verden er beskrevet i en 66 sider lang videnskabelig rapport (Linnell et al. 2002). Forfatterne identificerede fire faktorer, der er associeret med ulveangreb på mennesker: 1) rabies, 2) habituering (tilvænning, hvor ulve mister deres naturlige skyhed over for mennesker), 3) provokation (forsøg på fangst, drab af ulv eller hvis man går i en ulvegrav med hvalpe) og 4) særlige omstændigheder (få eller ingen naturlige byttedyr, ekstremt brug af affald eller husdyr som ulveføde, brug af børn som hyrder, fattig befolkning, begrænset mængde våben blandt befolkningen og dermed ikke-sky ulve). Det konkluderes, at risikoen for ulveangreb på mennesker i dag er meget lav, og det selv om antallet af ulve er steget gennem de sidste årtier. I 2002 angives der 10.000-20.000 ulve i Europa, 40.000 ulve i Rusland og 60.000 ulve i Nordamerika, og det er kun lykkedes forfatterne til rapporten at finde dokumentation for 4 mennesker, der er ulve-dræbt i Europa, 4 i Rusland og ingen i Nordamerika (der er ét tilfælde efter 2002) af ikke-rabiessmittede ulve gennem de sidste 50 år. Linnell et al. (2002) konkluderer, at rabies er involveret i hovedparten af ulveangreb på mennesker. Konklusionen fra dette studie er, at ulveangreb på mennesker er ekstremt sjældent forekommende i vores del af verden og i den tid, vi lever i nu.

Ad. 2.

Ulv der opsøger eller passerer tæt forbi bebyggelse udviser ikke unormal ulveadfærd. Men chancerne for ulve i bymæssig bebyggelse er dog lille, medmindre de har været i stand til at bevæge sig derind ad f.eks. grønne områder/korridorer, som det formentlig skete med de nedlagte rådyr der blev fundet i et grønt område i Kolding i marts måned 2015. DCE har fundet tre eksempler, hvor ulve har opholdt sig og er set passere gårdspladser, fodboldbaner m.v. i nattetimerne, men der er ikke beskrevet eksempler på, at

mennesker er angrebet i bymæssig bebyggelse: 1) Groningen og Drenthe i Holland <http://www.dutchnews.nl/news/archives/2015/04/dutch-wolf-came-from-german-pack-dna-tests-on-sheep-bites-show/>, 2) Østmarka ved Oslo (Wabakken & Maartmann 2015) i Norge og 3) byen Rietschen 200 km syd for Berlin i Tyskland.

Ad. 3.

Ulven er i besiddelse af en ekstremt god lugtesans og kan på meget lange afstande snuse sig frem til potentiel føde (Mech 1967). Ulve kan – ud over at nedlægge sit eget bytte (primært hjortevildt) – også gøre brug af andre føde-resurser som ådsler eller køkkenaffald. Ulve kan som andre rovdyr

tiltrækkes af skraldespande på raste- eller teltpladser, nedgravet køkkenaffald på teltpladser eller dumpninger af døde tamdyr eller rester fra nedlagt jagtbytte i naturen. Nysgerrighed fra især unge individer kan også give anledning til at ulve passerer tæt forbi bebyggelse eller bebyggede områder.

3. Referencer

Desholm, M. (2013): Vilde ulves farlighed over for mennesker. – Notat fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet. 15 sider

Geslin, L. (2013): Tysk landsby begraver frygten for ulv. - Avisartikel foreligger, men kilden er ukendt.

Linnell, J.D.C., Andersen, R., Anderson, Z., Balciuskas, L., Blanco, J.C., Boitani, L., Brainerd, S., Beitenmoser, U., Kojola, I., Liberg, O., Løe, J., Okarma, H., Pedersen, H.C., Promberger, C., Sand, H., Solberg, E.J., Valdmann, H. and Wabakken, P. 2002. The fear of wolves: A review of wolf attacks on humans. – NINA report. 65 sider.

Mech, L.D. 1967. The wolf. The Natural History Press, New York. 384 sider.

Wabakken, P. & Maartmann, E. (2015): Ulv i Norge pr. 15. februar 2015. – Foreløbige konklusioner for vinteren 2014/2015. - Rapport 4 fra Høgskolen i Hedmark, Campus Evenstad. 5 sider.